

2023-2024 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН 8-Р АНГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ХИЧЭЭЛИЙН АНГИ ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН МАТЕРИАЛ

ХУВИЛБАР “А”

1-Р ХЭСЭГ. СОНГОХ ДААЛГАВАР

1. Дараах зурагт хүний эрүүл мэндэд гутал, хувцасны үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг харуулсан байна. Эдгээр шинж нь ямар хувцас өмсөхөд илрэх вэ? /1 оноо/

Цусны эргэлт
удаашрах

Хөлний мэдрэлийн үйл
ажиллагаа алдагдах

A. Өмд

B. Цамц

Хөл бадайрах

Хөлний үрэвсэл үүсэх

C. Зангиа

D. Гутал

2. Хүүхдүүд та бүхэн хувцас, гутлаа сольж хэрэглэснээс үүсэх эрсдэлүүдээс зөвийг дугуйлаарай. /1 оноо/

A. Хамгийн сайн найздаа гутал, хувцсаа 1 удаа өмсүүлж болно.

B. Суганы болон хөлний эвгүй үнэртэй болно.

C. Хувцсаа өгсөн бол сайн угааж цэвэрлэж өмсөнө.

D. Өмд, цамцаа өгч болохгүй, гутлаа өмсүүлэх нь эрсдэлгүй.

3. Дараах тодорхойлолтыг уншаад “Сүрьеэ өвчнийг зөв тайлбарласан хэсгийг сонгоно уу. /1 оноо/

A. Сүрьеэгийн савханцар хэмээх нянгаар үүсгэгддэг, ахуйн замаар дамждаг халдвар юм.

B. Вирусээр үүсгэгддэг, ахуйн замаар дамждаг халдвар юм.

C. Сүрьеэгийн савханцар хэмээх нянгаар үүсгэгддэг, амьсгалын замаар дамждаг халдвар юм.

D. Сүрьеэгийн савханцар хэмээх нянгаар үүсгэгддэг, бэлгийн замаар дамждаг халдвар юм.

4. Сүрьеэ өвчний талаарх дараах ойлголтуудаас аль нь үнэн мэдээлэл болохыг тодорхойлно уу. /2 оноо/

№	Сүрьеэ өвчний талаарх ойлголт	Үнэн	Худал
1	Сүрьеэ эдгэрдэггүй өвчин		
2	Биеийн дархлаа сул байх үед сүрьеэгээр өвдөх эрсдэлтэй		
3	Бохир заваан хүмүүс л сүрьеэгээр өвддөг.		
4	Сүрьеэгээр зөвхөн амьдралын боломж тааруу хүмүүс өвддөг.		
5	Сүрьеэ нь сүрьеэгийн савханцар хэмээх нянгаар үүсгэгддэг.		
6	Дархлаа сул байх нь сүрьеэ тусах эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг.		

A. 1, 3, 4

B. 2, 4, 6

C. 2, 5, 6

D. 3, 4, 6

5. Аль нь амьдралын хэв маягаас хамаарсан таргалалтын хэлбэр вэ? /1 оноо/

A. Бөөр, зүрх, бамбай булчирхайн өвчин зэргээс шалтгаалан хоёрдогчоор үүсдэг таргалалтын хэлбэр

B. Жирэмсэн байх үед бие махбодод дааврын өөрчлөлт бий болох, хоолны дэглэм алдагдаж ихээр идэх, хөдөлгөөний хомсдолд орох зэргээс үүсэх таргалалтын хэлбэр

C. Зохисгүй хооллолт, хөдөлгөөний дутагдлаас үүдэлтэй таргалалтын хэлбэр

D. Дааврын нөлөөгөөр бие махбодод огцом өөрчлөлт гарч жин нэмэх

6. Сайн дурын дархлаажуулалтын хэлбэрийг сонгоорой. /1 оноо/

A. Халдварт өвчний голомтот халдварт өвчнөөс сэргийлэх, тархалтыг хязгаарлах, өвчнийг устгах зайлшгүй арга хэмжээний үндэслэлээр хийх дархлаажуулалтын хэлбэр.

B. Заавал хийх дархлаажуулалтын анхны болон давтан тунгаас хоцорсон хүнд дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэхийг хэлнэ.

C. Тухайн бүс нутгийн онцлог, халдварт өвчний дэгдэлтээс хамааран иргэн өөрөө хүсэлтээр зөвшөөрч вакцин буюу дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэх хэлбэрийг хэлнэ.

D. Хүн амын дархлалын ерөнхий түвшин буурахаас сэргийлж, өмнө нь заавал хийх дархлаажуулалтад хамрагдсан эсэхийг үл харгалзан дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэхийг хэлнэ.

7. Сэтгэцийн эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх хүчин зүйлсийг зөв тодорхойлсон хувилбарыг сонгоно уу. /2 оноо/

1. Уур бухимдлаа зохицуулах

2. Хэн нэгний алдааг бусдын дэргэд шүүмжлэх

3. Асуудал бэрхшээлийг хамтран ярилцаж арга зам хайх
4. Гадаад өнгө үзэмжээр дооглох
 А. 1, 3, 4 В. 2, 3, 4 С. 1, 3 D. 2, 4
8. Дараах ойлголтуудаас чихрийн шижингийн эрсдэлт хүчин зүйлийг ялгасан хувилбарыг олно уу. /2 оноо/
 Таргалалт, ам хатах, нойр булчирхайн үрэвсэл хорт хавдар, турах, хөдөлгөөний хомсдол, нүд бүрэлзэж хараа муудах, хоолны зохисгүй дэглэм, арьс хуурайшиж загатнах, шөнөөр шингэн их уух
 А. Ам хатах, турах, арьс хуурайшиж загатнах
 В. Таргалалт, хоолны зохисгүй дэглэм, хорт хавдар
 С. Ам хатах, таргалалт, хоолны зохисгүй дэглэм
 D. Хөдөлгөөний хомсдол, шөнөөр шингэн их уух, арьс хуурайшиж загатнах
9. Сэтгэцийн хувьд эрүүл байхын тулд хүнд үндсэн 3 хэрэгцээ байна. Дараах хувилбаруудаас аль нь хамаарахгүй вэ? /1 оноо/
 А. Бие махбодын хэрэгцээ
 В. Сэтгэл зүйн хэрэгцээ
 С. Санхүүгийн хэрэгцээ
 D. Нийгмийн хэрэгцээ
10. Аль нь тамхины найрлагад байдаг донтуулах үйлчилгээтэй бодис вэ? /1 оноо/
 А. Синилийн хүчил В. Бензол
 С. Никотин D. Нүүрстөрөгчийн исэл
11. Тамхины дам нөлөөний хэлбэрүүдийг зөв тодорхойлсон хувилбарыг сонгоно уу. /1 оноо/
 А. Ханиалгах, Нүд хорсон, Уушгины хорт хавдар, Мэдрэлийн үйл ажиллагаа хямрах
 В. Ханиалгах, Нүд хорсон, Хоол боловсруулах үйл ажиллагаа муудах, Мэдрэлийн үйл ажиллагаа хямрах
 С. Ханиалгах, Нүд хорсон, Уушгины хорт хавдар, Ходоодны шарх үүсэх
 D. Ханиалгах, Нүд хорсон, Үе мөч өвдөх, Мэдрэлийн үйл ажиллагаа хямрах
12. Тамхи татаж байгаа хүмүүсийн тамхины утаагаар дэргэд нь байгаа хүмүүс амьсгалан хордохыг гэнэ. /1 оноо/
 А. Тамхины нөлөө В. Тамхины сөрөг нөлөө
 С. Тамхины дам нөлөө D. Тамхины бохь
13. Эрт бэлгийн харилцаанд орсноор гарах сөрөг үр дагаврыг тоочсон зөв хариултыг сонгоно уу. /2 оноо/
 А. Хүсээгүй жирэмслэлт, БЗДХ авах, Гэр бүлийн зөрчилдөөн,
 В. Хүсээгүй жирэмслэлт, Нийгмийн гадуурхалт, Амин дэмийн дутагдал
 С. БЗДХ авах, Бусдад үл хүндлэгдэх, Гэр бүл салалт
 D. Бусдаас ичих, Гэр бүлийн маргаан, Умайн хорт хавдар
14. Гетеросексуал гэдэг нь ямар бэлгийн чиг хандлагатай хүнийг хэлэх вэ? /1 оноо/
 А. Эрэгтэй, эмэгтэй аль алиныг нь сонирхох
 В. Ижил хүйсийн хүн сонирхох
 С. Эсрэг хүйсийн хүн сонирхох
 D. Эрэгтэй, эмэгтэй аль алиныг нь сонирхохгүй байх
15. Өсвөр насандаа бэлгийн хавьталд орох нь ямар сөрөг үр дагаварт хүрэх вэ? /2 оноо/
 А. Харамсах, үе тэнгийн найзаасаа ичих, хүсээгүй үедээ жирэмслэх
 В. Харамсах, эелдгээр татгалзах, харилцан бие биеэ хүндлэх
 С. Багшаасаа айх айдастай болох, харилцан бие биеэ хүндэтгэх
 D. Харамсах, “үгүй” гэж өөртөө итгэлтэй хэлж чаддаг байх, бие биеэ таних олон арга зам байдгийг мэдэх
16. Цэгийн оронд тохирох утгыг олж байрлуулна уу. Бэлгийн чиг баримжаа гэдэг нь хэлнэ. /1 оноо/
 А. Хүйсийн баримжааны гадаад илэрхийллийг
 В. Охин эсвэл хүү, эрэгтэй эсвэл эмэгтэй гэдгээ мэдрэх хүний дотоод мэдрэхүйг
 С. Хувь хүний хэн нэгэнд бие махбод, хайр дурлал, сэтгэл санаагаар татагдах үзэгдлийг
 D. Биеийн гадаад хэлбэр, төрхийг тодотгох хэлбэрийг
17. Дараах нэр томъёоны тайлбарыг уншаад зөв харгалзуулсан хувилбарыг сонгоно уу. /2 оноо/
 1. Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийн хүйсээс мэдрэх а. Трансжендэр өөрөөр
 2. Эрэгтэй хүн эрэгтэй хүнийг сонирхох б. Лесбиян
 3. Эмэгтэй хүн эмэгтэй хүн сонирхох в. Сисжендэр
 4. Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийн хүйстэй мэдрэх г. Гей ижил
 А. 1а 2г 3б 4в В. 1а 2в 3г 4б С. 1а 2г 3в 4б D. 1б 2а 3в 4г
18. Нэр томъёоны тайлбарыг уншаад зөв харгалзуулна уу. /2 оноо/

1	Эхээс төрөх үеийн хүйс нь эмэгтэй боловч одоо өөрийгөө эрэгтэй гэж мэдэрдэг.	А	Трансжендэр
2	Эхээс төрөх үеийн хүйс нь эрэгтэй боловч одоо өөрийгөө эмэгтэй гэж мэдэрдэг.	Б	Сисжендэр
3	Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийнхээ хүйсээс өөрөөр мэдэрдэг.	В	Трансжендэр эмэгтэй
4	Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийнхээ хүйстэй ижил мэдэрдэг.	Г	Трансжендэр эрэгтэй

А. 1а, 2г, 3б, 4в В. 1г, 2в, 3б, 4а С. 1в 2г 3а, 4б D. 1г, 2в, 3а, 4б

19. Хөлдөлтийн улмаас арьс гэмтсэн байдлаас нь шалтгаалж хэрхэн ангилдаг вэ? /1 оноо/

- А. 1-р зэрэг, 2-р зэрэг, 3-р зэрэг
- В. 1-р зэрэг, 2-р зэрэг, 3-р зэрэг, 4-р зэрэг
- С. Хөнгөн хэлбэр, Хүнд хэлбэр, Маш хүнд
- D. Хөнгөн хэлбэр, Хүнд хэлбэр, Хүндэвтэр хэлбэр, Маш хүнд

20. Цус алдалт гэдэг нь арьс, салст, эд эрхтний бүрэн бүтэн байдал алдагдсанаас судасны хана гэмтэж, судаснаас цус гарахыг хэлнэ. Дараах хүснэгтийг ажиглан зөв харгалзуулсан мөрийг сонгоно уу. /2 оноо/

	Цус алдалтын хэлбэр	Цусны өнгө	Цусны хэмжээ	Гарах хэмжээ
A	Тараагуур судасны цус алдалт	Улаан хүрэн	Их	Олгойдож гарна.
B	Хураагуур судасны цус алдалт	Улаан хүрэн	Дунд зэрэг	Урсаж гарна.
C	Хялгасан судасны цус алдалт	Час улаан	Бага	Шүүрч гарна.
D	Артерийн судасны цус алдалт	Хүрэн улаан	Дунд зэрэг	Урсаж гарна.

2-Р ХЭСЭГ. ЗАДГАЙ ДААЛГАВАР

1. Асуудал бэрхшээлийг даван туулах дараах зөвлөмжүүдээс зөв тодорхойлсон зөвлөмжүүдийг олж хүснэгтийн тохирох нүдэнд “+” тэмдэгээр тэмдэглэнэ үү / 3 оноо/

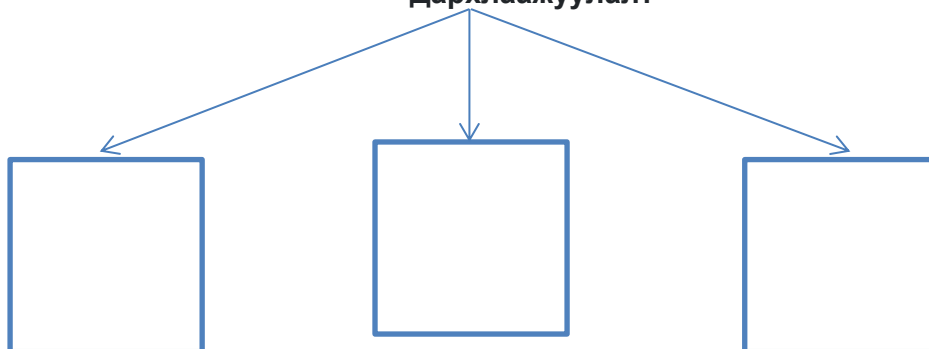
№	Асуудал бэрхшээлийг шийдвэрлэх зөвлөмжүүд	Зөв	Буруу
1	Асуудал бэрхшээл бодитоор бий болсныг юуны өмнө хүлээн зөвшөөр.		
2	Асуудал бэрхшээлийг үгүйсгэж, нууж, өөр хэн нэгнийг буруутгаж болно.		
3	Асуудлаа том гэж харахгүйгээр шийдэж болох жижиг асуудал гэж хараарай.		
4	Асуудлаа шийдэж чадахгүй удаан үргэлжилбэл сэтгэл гутралд орно. Энэ нь байж болох зүйл.		
5	Асуудал зөвхөн өөрт чинь биш, хүн бүрд учирдгийг байнга санаж яваарай.		
6	Ойр дотны хэн нэгэнтэйгээ заавал асуудал бэрхшээлээ хуваалцаж тэднээс зөвлөгөө, тусламж авах шаардлагагүй.		

2. Хорт зуршлын хүний биед үзүүлэх сөрөг нөлөөнүүдээс архины нөлөөллийг хүснэгтийн тохирох нүдэнд “+” тэмдэгээр тэмдэглэнэ үү / 4 оноо /

	Эрүүл мэндэд үзүүлэх урт хугацааны нөлөөллүүд	Архины нөлөө	Тамхины нөлөө
1	Багтраа(астма)-тай болох		
2	Нойр булчирхайн архаг үрэвсэл		
3	Амны хөндий, улаан хоолойн хорт хавдар		
4	Мөгөөрсөн хоолойн хавдар		
5	Архаг бронхит		
6	Элэгний хатуурал (цирроз) үүсэх		
7	Гуурсан хоолойг цочроох, үрэвсүүлэх		
8	Хүчиллэг чанарыг ихэсгэж ходоодны шархлаа үүсэх		

3. Вакцин хийлгэснээр хүний биед зохиомол дархлаа үүсдэг. Дархлаажуулалтыг 3 ангилдаг. Дархлаажуулалтын хэлбэрүүдийг доорх бүдүүвчинд нэрлэж бичнэ үү /3 оноо/

Дархлаажуулалт

4. Хүснэгтэн дэх бэлгийн чиг баримжааны талаарх дараах тохиолдлуудаас үнэн мэдээллүүдийг хүснэгтийн тохирох нүдэнд “+” тэмдэгээр тэмдэглэнэ үү /3 оноо /

		Үнэн	Худал
1	Хүмүүс янз бүрийн бэлгийн чиг баримжаатай төрдөг		
2	Гомосексуал бэлгийн чиг баримжаа нь гаж үзэгдэл		
3	Хүмүүс өөрсдийнхөө бэлгийн чиг баримжааг сонгох боломжтой		
4	Гей эрчүүд, лесбиян эмэгтэйг гадна төрхөөр нь таньж болно		
5	Ихэнх гей хүмүүс эрүүл өсөн бойждог		
6	Хэн нэгэнд уруу татагдаж, бэлгийн чиг баримжаагаа өөрчлөх нь боломжгүй зүйл		
7	Хүүхдээ гей болох эсэхэд эцэг эхчүүд ихээхэн нөлөөлдөг		
8	ХДХВ / ДОХ нь гей хүмүүсийн өвчин		
9	Гей хүмүүсийг эмчилж гетеросекс бэлгийн чиг баримжаатай болгож болно		
10	Ихэнх гей эрчүүд эмэгтэй болох, ихэнх лесбиян эмэгтэй эрэгтэй болох хүсэлтэй байдаг		

5. Өсвөр үеийнхэн эрт бэлгийн хавьталд орсноор ямар сөрөг үр дагаварт хүрэх вэ? Нөгөө талаас бэлгийн хавьталд оролгүй хүлээхээр шийдсэн өсвөр үеийнхэнд ямар эерэг үр дагаврууд тохиолдох боломжтой вэ? Эдгээрээс тус бүр 4 үр дагаврыг тоочиж бичнэ үү /4 оноо/

	Өсвөр насандаа бэлгийн хавьталд орсноор үүсэх сөрөг үр дагавар	Өсвөр насандаа бэлгийн хавьталд оролгүй хүлээхээр шийдэхэд үүсэх эерэг үр дагавар
1		
2		
3		
4		

БАТЛАВ

ЗАХИРАЛ

Б.БАТСҮХ

2024.06.05.

ДОРНОД АЙМАГ ХЭРЛЭН СУМЫН ЕБ-ЫН 1 ДҮГЭЭР СУРГУУЛИЙН 2023-2024 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН
8 ДУГААР АНГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД ХИЧЭЭЛИЙН АНГИ ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН МАТЕРИАЛ

Б ХУВИЛБАР

.....анги.....

ХУГАЦАА: 45 МИН

НИЙТ: 45 ОНОО

1-Р ХЭСЭГ. СОНГОХ ДААЛГАВАР

21. Тамхи татаж байгаа хүмүүсийн тамхины утаагаар дэргэд нь байгаа хүмүүс амьсгалан хордохыг гэнэ. /1 оноо/
A. Тамхины нөлөө B. Тамхины сөрөг нөлөө
C. Тамхины дам нөлөө D. Ханиалгах
22. Тамхины дам нөлөөний хэлбэрүүдийг зөв тодорхойлсон хувилбарыг сонгоно уу. /1 оноо/
A. Уушгины хорт хавдар, Мэдрэлийн үйл ажиллагаа хямрах
B. Хоол боловсруулах үйл ажиллагаа муудах, Мэдрэлийн үйл ажиллагаа хямрах
C. Уушгины хорт хавдар, Ходоодны шарх үүсэх
D. Үе мөч өвдөх, Мэдрэлийн үйл ажиллагаа хямрах
23. Аль нь тамхины найрлагад байдаг донтуулах үйлчилгээтэй бодис вэ? /1 оноо/
A. Синилийн хүчил B. Бензол
C. Никотин D. Нүүрстөрөгчийн исэл
24. Эрт бэлгийн харилцаанд орсноор гарах сөрөг үр дагаврыг тоочсон зөв хариултыг сонгоно уу. /2 оноо/
A. Хүсээгүй жирэмслэлт, БЗДХ авах, Гэр бүлийн зерчилдөөн,
B. Хүсээгүй жирэмслэлт, Нийгмийн гадуурхалт, Амин дэмийн дутагдал
C. БЗДХ авах, Бусдад үл хүндлэгдэх, Гэр бүл салалт
D. Бусдаас ичих, Гэр бүлийн маргаан, Умайн хорт хавдар
25. Бисексуал гэдэг нь ямар бэлгийн чиг хандлагатай хүнийг хэлэх вэ? /1 оноо/
A. Эрэгтэй, эмэгтэй аль алиныг нь сонирхох
E. Ижил хүйсийн хүн сонирхох
F. Эсрэг хүйсийн хүн сонирхох
G. Эрэгтэй, эмэгтэй аль алиныг нь сонирхохгүй байх
26. Цэгийн оронд тохирох утгыг олж байрлуулна уу. Хүйсийн баримжаа гэдэг нь хэлнэ. /1 оноо/
A. Хүйсийн баримжааны гадаад илэрхийллийг
B. Охин эсвэл хүү, эрэгтэй эсвэл эмэгтэй гэдгээ мэдрэх хүний дотоод мэдрэхүйг
C. Хувь хүний хэн нэгэнд бие махбод, хайр дурлал, сэтгэл санаагаар татагдах үзэгдлийг
D. Биеийн гадаад хэлбэр, төрхийг тодотгох хэлбэрийг
27. Өсвөр насандаа бэлгийн хавьталд орох нь ямар сөрөг үр дагаварт хүрэх вэ? /2 оноо/
A. Харамсах, үе тэнгийн найзаасаа ичих, хүсээгүй үедээ жирэмслэх
B. Харамсах, эелдгээр татгалзах, харилцан бие биеэ хүндлэх
C. Багшаасаа айх айдастай болох, харилцан бие биеэ хүндэтгэх
D. Харамсах, “үгүй” гэж өөртөө итгэлтэй хэлж чаддаг байх, бие биеэ таних олон арга зам байдгийг мэдэх
28. Дараах нэр томъёоны тайлбарыг уншаад зөв харгалзуулсан хувилбарыг сонгоно уу. /2 оноо/
5. Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийн хүйсээс өөрөөр мэдрэх а. Трансжендэр
6. Эрэгтэй хүн эрэгтэй хүнийг сонирхох б. Лесбиян
7. Эмэгтэй хүн эмэгтэй хүн сонирхох в. Сисжендэр
8. Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийн хүйстэй ижил мэдрэх г. Гей
A. 1а 2г 3б 4в B. 1а 2в 3г 4б C. 1а 2г 3в 4б D. 1б 2а 3в 4г
29. Аль нь амьдралын хэв маягаас хамаарсан таргалалтын хэлбэр вэ? /1 оноо/
A. Бөөр, зүрх, бамбай булчирхайн өвчин зэргээс шалтгаалан хоёрдогчоор үүсдэг таргалалтын хэлбэр
B. Жирэмсэн байх үед бие махбодод дааврын өөрчлөлт бий болох, хоолны дэглэм алдагдаж ихээр идэх, хөдөлгөөний хомсдолд орох зэргээс үүсэх таргалалтын хэлбэр
C. Зохисгүй хооллолт, хөдөлгөөний дутагдлаас үүдэлтэй таргалалтын хэлбэр
D. Дааврын нөлөөгөөр бие махбодод огцом өөрчлөлт гарч жин нэмэх
30. Тархвар судлалын заалтаар хийх дархлаажуулалтын хэлбэрийг сонгоорой. /1 оноо/
A. Халдварт өвчний голомтот халдварт өвчнөөс сэргийлэх, тархалтыг хязгаарлах,

өвчнийг устгах зайлшгүй арга хэмжээний үндэслэлээр хийх дархлаажуулалтын хэлбэр.

- B. Заавал хийх дархлаажуулалтын анхны болон давтан тунгаас хоцорсон хүнд дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэхийг хэлнэ.
- C. Тухайн бүс нутгийн онцлог, халдварт өвчний дэгдэлтээс хамааран иргэн өөрөө хүсэлтээр зөвшөөрч вакцин буюу дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэх хэлбэрийг хэлнэ.
- D. Хүн амын дархлалын ерөнхий түвшин буурахаас сэргийлж, өмнө нь заавал хийх дархлаажуулалтад хамрагдсан эсэхийг үл харгалзан дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэхийг хэлнэ.

31. Хүүхдүүд та бүхэн хувцас, гутлаа сольж хэрэглэснээс үүсэх эрсдэлүүдээс зөвийг дугуйлаарай. /1 оноо/

- A. Хамгийн сайн найздаа гутал, хувцсаа нэг удаа өмсүүлж болно.
- B. Суганы болон хөлний эвгүй үнэртэй болно.
- C. Хувцсаа өгсөн бол сайн угааж цэвэрлэж өмсөнө.
- D. Өмд, цамцаа өгч болохгүй, гутлаа өмсүүлэх нь эрсдэлгүй.

32. Дараах тодорхойлолтыг уншаад сүрьеэ өвчнийг буруу тайлбарласан хэсгийг сонгоно уу. /1 оноо/

- A. Сүрьеэ нь савханцар хэлбэрийн бактериар үүсгэгддэг
- B. Сүрьеэ өвчин үүсгэгч нь гадаад орчинд амьдрах чадвар өндөртэй вирус юм
- C. Сүрьеэгийн өвчин үүсгэгч ихэвчлэн уушгийг гэмтээх боловч цусаар дамжин бөөр, яс, тархи, нугас зэрэг эрхтэнд халдварлах, өвчлүүлэх боломжтой
- D. Эмчилгээг дутуу орхих, таслах, хяналтгүй хийх зэргээс шалтгаалан антибиотикт тэсвэртэй бактерийн тоо ихсэж эмэнд дасалтай сүрьеэ өвчин үүсдэг

33. Нэр томъёоны тайлбарыг уншаад зөв харгалзуулна уу. /2 оноо/

1	Эхээс төрөх үеийн хүйс нь эмэгтэй боловч одоо өөрийгөө эрэгтэй гэж мэдэрдэг.	А	Трансжендэр
2	Эхээс төрөх үеийн хүйс нь эрэгтэй боловч одоо өөрийгөө эмэгтэй гэж мэдэрдэг.	Б	Сисжендэр
3	Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийнхээ хүйсээс өөрөөр мэдэрдэг.	В	Трансжендэр эмэгтэй
4	Өөрийн хүйсийг эхээс төрөх үеийнхээ хүйстэй ижил мэдэрдэг.	Г	Трансжендэр эрэгтэй

- A. 1а, 2г, 3б, 4в B. 1г, 2в, 3б, 4а C. 1в 2г 3а, 4б D. 1г, 2в, 3а, 4б

34. Наршилт болон бусад өндөр температурын нөлөөгөөр хүний биед үүсэх эмгэгийг ямар хэлбэрүүдэд хуваадаг вэ? /1 оноо/

- A. 1-р зэрэг, 2-р зэрэг, 3-р зэрэг, 4-р зэрэг
- B. Дулааны таталт, халууны туйлдал, дулааны цохилт
- C. Хөнгөн хэлбэр, Хүнд хэлбэр, Маш хүнд
- D. Хөнгөн хэлбэр, Хүнд хэлбэр, Хүндэвтэр хэлбэр, Маш хүнд

35. Цус алдалт гэдэг нь арьс, салст, эд эрхтний бүрэн бүтэн байдал алдагдсанаас судасны хана гэмтэж, судаснаас цус гарахыг хэлнэ. Дараах хүснэгтийг ажиглан зөв харгалзуулсан мөрийг сонгоно уу. /2 оноо/

	Цус алдалтын хэлбэр	Цусны өнгө	Цусны хэмжээ	Гарах хэмжээ
A	Артерийн судасны цус алдалт	Улаан хүрэн	Их	Шүүрч гарна.
B	Хураагуур судасны цус алдалт	Улаан хүрэн	Бага	Шүүрч гарна.
C	Хялгасан судасны цус алдалт	Час улаан	Дунд зэрэг	Урсаж гарна.
D	Тараагуур судасны цус алдалт	Час улаан	Их	Олгойдож гарна.

36. Дараах зурагт хүний эрүүл мэндэд гутал, хувцасны үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг харуулсан байна. Эдгээр шинж нь ямар хувцас өмсөхөд илрэх вэ? /1 оноо/

Цусны эргэлт удаашрах

Хөлний мэдрэлийн үйл ажиллагаа алдагдах

A. Өмд

B. Цамц

Хөл бадайрах

Хөлний үрэвсэл үүсэх

C. Зангиа

D. Гутал

37. Сэтгэцийн эрүүл мэндэд эерэгээр нөлөөлөх хүчин зүйлсийг зөв тодорхойлсон хувилбарыг сонгоно уу. /2 оноо/

- 5. Уур бухимдлаа зохицуулах
- 6. Хэн нэгний алдааг бусдын дэргэд шүүмжлэх
- 7. Асуудал бэрхшээлийг хамтран ярилцаж арга зам хайх
- 8. Гадаад өнгө үзэмжээр дооглох

A. 1, 3, 4 B. 2, 3, 4 C. 1, 3 D. 2, 4

38. Дараах ойлголтуудаас чихрийн шижингийн эрсдэлт хүчин зүйлийг ялгасан хувилбарыг олно уу. /2 оноо/ Таргалалт, ам хатах, нойр булчирхайн үрэвсэл хорт хавдар, турах, хөдөлгөөний хомсдол, нүд бүрэлзэж хараа муудах, хоолны зохисгүй дэглэм, арьс хуурайшиж загатнах, шөнөөр шингэн их уух

- A. Ам хатах, турах, арьс хуурайшиж загатнах
- B. Таргалалт, хоолны зохисгүй дэглэм, хорт хавдар
- C. Ам хатах, таргалалт, хоолны зохисгүй дэглэм
- D. Хөдөлгөөний хомсдол, шөнөөр шингэн их уух, арьс хуурайшиж загатнах

39. Сэтгэцийн хувьд эрүүл байхын тулд хүнд үндсэн 3 хэрэгцээ байна. Дараах хувилбаруудаас аль нь хамаарахгүй вэ? /1 оноо/

- A. Бие махбодын хэрэгцээ
- B. Сэтгэл зүйн хэрэгцээ
- C. Санхүүгийн хэрэгцээ
- D. Нийгмийн хэрэгцээ

40. Сүрьеэ өвчний талаарх дараах ойлголтуудаас аль нь “худал” мэдээлэл болохыг тодорхойлно уу. /2 оноо/

№	Сүрьеэ өвчний талаарх ойлголт	Үнэн	Худал
1	Сүрьеэ эдгэрдэггүй өвчин		
2	Биеийн дархлаа сул байх үед сүрьеэгээр өвдөх эрсдэлтэй		
3	Бохир заваан хүмүүс л сүрьеэгээр өвддөг.		
4	Сүрьеэгээр зөвхөн амьдралын боломж тааруу хүмүүс өвддөг.		
5	Сүрьеэ нь сүрьеэгийн савханцар хэмээх нянгаар үүсгэгддэг.		
6	Дархлаа сул байх нь сүрьеэ тусах эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг.		

A. 1, 3, 4 B. 2, 4, 6 C. 2, 5, 6 D. 3, 4, 6

2-Р ХЭСЭГ. ЗАДГАЙ ДААЛГАВАР

6. Асуудал бэрхшээлийг даван туулах дараах зөвлөмжүүдээс “буруу” тодорхойлсон зөвлөмжүүдийг олж хүснэгтийн тохирох нүдэнд “+” тэмдэгээр тэмдэглэнэ үү / 3 оноо/

№	Асуудал бэрхшээлийг шийдвэрлэх зөвлөмжүүд	Зөв	Буруу
1	Асуудал бэрхшээл бодитоор бий болсныг юуны өмнө хүлээн зөвшөөр.		
2	Асуудал бэрхшээлийг үгүйсгэж, нууж, өөр хэн нэгнийг буруутгаж болно.		
3	Асуудлаа том гэж харахгүйгээр шийдэж болох жижиг асуудал гэж хараарай.		
4	Асуудлаа шийдэж чадахгүй удаан үргэлжилбэл сэтгэл гутралд орно. Энэ нь байж болох зүйл.		
5	Асуудал зөвхөн өөрт чинь биш, хүн бүрд учирдгийг байнга санаж яваарай.		
6	Ойр дотны хэн нэгэнтэйгээ заавал асуудал бэрхшээлээ хуваалцаж тэднээс зөвлөгөө, тусламж авах шаардлагагүй.		

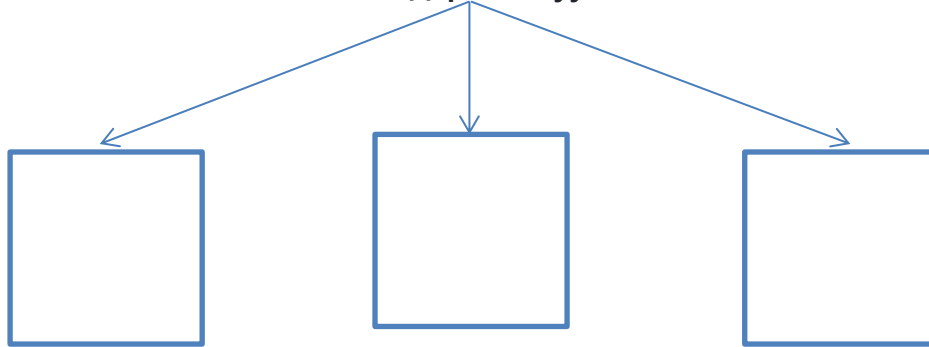
7. Хорт зуршлын хүний биед үзүүлэх сөрөг нөлөөнүүдээс “тамхины” нөлөөллийг хүснэгтийн тохирох нүдэнд “+” тэмдэгээр тэмдэглэнэ үү / 4 оноо /

	Эрүүл мэндэд үзүүлэх урт хугацааны нөлөөллүүд	Архины нөлөө	Тамхины нөлөө
1	Багтраа(астма)-тай болох		
2	Нойр булчирхайн архаг үрэвсэл		
3	Амны хөндий, улаан хоолойн хорт хавдар		
4	Мөгөөрсөн хоолойн хавдар		
5	Архаг бронхит		
6	Элэгний хатуурал (цирроз) үүсэх		

7	Гуурсан хоолойг цочроох, үрэвсүүлэх		
8	Хүчиллэг чанарыг ихэсгэж ходоодны шархлаа үүсэх		

8. Вакцин хийлгэснээр хүний биед зохиомол дархлаа үүсдэг. Дархлаажуулалтыг 3 ангилдаг. Дархлаажуулалтын хэлбэрүүдийг доорх бүдүүвчинд нэрлэж бичнэ үү /3 оноо/

Дархлаажуулалт

9. Хүснэгтэн дэх бэлгийн чиг баримжааны талаарх дараах тохиолдлуудаас “худал” мэдээллүүдийг хүснэгтийн тохирох нүдэнд “+” тэмдэгээр тэмдэглэнэ үү /3 оноо /

		Үнэн	Худал
1	Хүмүүс янз бүрийн бэлгийн чиг баримжаатай төрдөг		
2	Гомосексуал бэлгийн чиг баримжаа нь гаж үзэгдэл		
3	Хүмүүс өөрсдийнхөө бэлгийн чиг баримжааг сонгох боломжтой		
4	Гей эрчүүд, лесбиян эмэгтэйг гадна төрхөөр нь таньж болно		
5	Ихэнх гей хүмүүс эрүүл өсөн бойждог		
6	Хэн нэгэнд уруу татагдаж, бэлгийн чиг баримжаагаа өөрчлөх нь боломжгүй зүйл		
7	Хүүхдээ гей болох эсэхэд эцэг эхчүүд ихээхэн нөлөөлдөг		
8	ХДХВ / ДОХ нь гей хүмүүсийн өвчин		
9	Гей хүмүүсийг эмчилж гетеросекс бэлгийн чиг баримжаатай болгож болно		

10. Өсвөр үеийнхэн эрт бэлгийн хавьталд орсноор ямар сөрөг үр дагаварт хүрэх вэ? Нөгөө талаас бэлгийн хавьталд оролгүй хүлээхээр шийдсэн өсвөр үеийнхэнд ямар эерэг үр дагаврууд тохиолдох боломжтой вэ? Эдгээрээс тус бүр 4 үр дагаврыг тоочиж бичнэ үү /4 оноо/

	Өсвөр насандаа бэлгийн хавьталд орсноор үүсэх сөрөг үр дагавар	Өсвөр насандаа бэлгийн хавьталд оролгүй хүлээхээр шийдэхэд үүсэх эерэг үр дагавар
1		
2		
3		
4		